

PERIOPERATIIVISESTA LÄÄKETIETEESTÄ UUSI SSAI:N KOULUTUSOHJELMA

SSAI:n lisäkoulutusohjelmia nyt yhteensä seitsemän.

▶ SSAI perusti 15 vuotta sitten ensimmäisen lisäkoulutusohjelman vastaamaan laajan ja vauhdilla kehittyvän erikoisalamme jatkokoulutuksen tarpeisiin. Vuosien varrella koulutusohjelmia on tullut lisää ja tällä hetkellä niitä on viisi (Intensive Care Medicine, Pain Medicine, Paediatric Anaesthesia and Intensive Care Medicine, Obstetric Anaesthesia, Emergency Critical Care). Syksyllä 2010 SSAI päätti selvittää neljän uuden koulutusohjelman tarvetta (Kuva 2). Selvitystyön jälkeen kahdesta ideasta tuli totta. Uusi Cardiothoracic and Vascular Anaesthesia aloittaa syksyllä.

Perioperatiivinen lääketiede ja toiminnan johtaminen (PoMM) on tulos kahden idean yhteensovittamisesta (Kuva 1). Keskustelujen jälkeen SSAI on perustamassa uutta perioperatiivisen anestesian ja toiminnan johtamisen lisäkoulutusohjelmaa. Toisin kuin muissa lisäkoulutusohjelmissä, Suomessa ei ole saatavilla tähän alueeseen painottuvaa yliopiston ohjaamaa anesthesiologista koulutusta. Tämän

artikkelin tarkoituksena on herättää kiinnostusta uutta lisäpätevyyttä kohtaan – ehkä juuri sinä voisit lähteä mukaan ensimmäiselle kurssille!

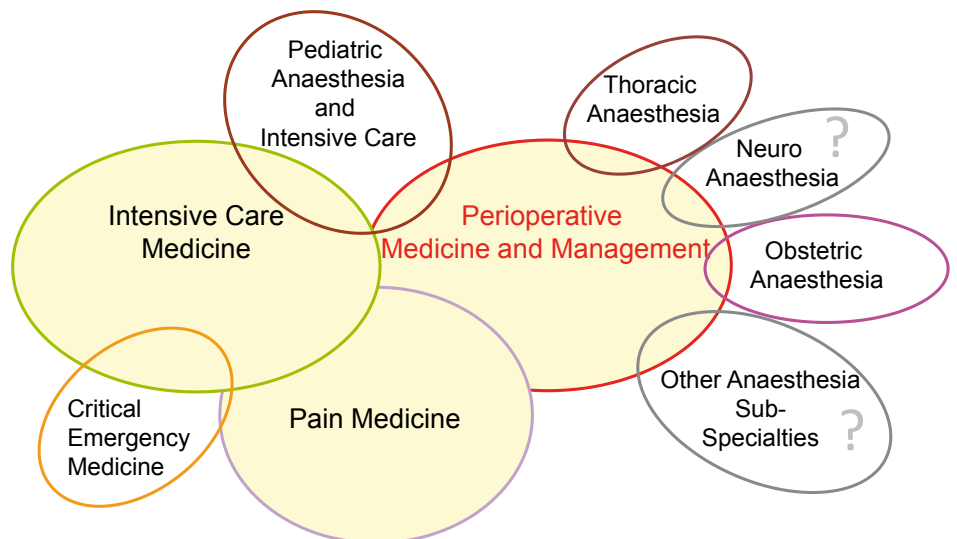
Miksi tarvitsemme uuden lisäkoulutusohjelman?

Anestesia- ja leikkauslääkärit johtavat yhä suurempaa osaa anestesia- ja leikkaussaliyksiköistä. Tehtäväkenttä on laaja ja menestyksellinen johtaminen edellyttää melkoista osaamista ja tietomäärää. Koulutusohjelma pyrkii vastaamaan tähän koulutus- ja hoitotarpeeseen yhdistämällä pre-, peri- ja postoperatiivista hoitoa koskevan lääketieteellisen osaamisen sekä toiminnanohjauksen asianomaisten vaiheiden organisatoriseen johtamiseen. Kaikkea ei ole mahdollista oppia erillisillä kursseilla, ja mentoointi onkin paras tapa siirtää hiljaista tietoa konkariilta novisiille.

Toiminnanohjauksen tärkeitä aiheita ovat produktiivisuus, tehokkuus, sujuvuus, henkilökunnan ja muiden voimavarojen riittävyys sekä moniammatillinen ryhmätyö. Potilasturvallisuuden kehittäminen

edellyttää huolellista dokumentointia, laadunparannusta ja toiminnan kohdennettua kehittämistä. Myös fyysisestä toimintaympäristöstä huolehtiminen vaatii erityisosaamista, leikkaussaleja pitää säännöllisin väliajoin ajanmukaistaa ja joskus saattaa kohdalle osua kokonaan uuden rakennuksen suunnittelu. Toiminnan täytyy sujua sekä tavallisina päivinä että päivystyksen ruuhkautuessa tai suuronnettomuuden sattuessa. Anestesiatarvikkeiden kilpailuttaminen, talous ja hankintaprosessit, lait ja säädökset, tutkimustyö ja sitä koskevat käytännöt vaativat kaikki omanlaistaan tietämystä. Lista ei ole täydellinen ja sitä voisi vieläkin jatkaa. Koulutusohjelman suunnittelun suurin haaste onkin määrittellä ne täsmälliset ja työn kannalta oleelliset osaamistavoitteet, jotka koulutusohjelman suorittaneella tulee olla.

Koulutusohjelman tavoitteena ei ole käydä läpi SSAI:n muiden erityispätevyysohjelmien sisältöjä tai kerrata peruskoulutuksen aikana opittavia asioita. Myöskään perinteisen johtamiskoulutuksen sisältöjä ei

Kuva 2. SSAI:n lisäkoulutusohjelmat. Uusi koulutusohjelma PoMM sisältää elementtejä jo vakiintuneista koulutusohjelmissä. Keskustelunalaiset alat merkitty kysymysmerkillä.

ohjelmaan sisällytetä. Uskomme, että koulutusohjelma auttaa osallistujan ammatillista kehittymistä yhä paremmaksi osaajaksi perioperatiivisen lääketieteen ja toiminnanohjauksen alalla. Uskomme myös, että ohjelma vahvistaa alalla työskentelevien Pohjoismaisten anestesiaääkärien verkostoa.

Lääketiedettä vai johtamista?

Tähän kurssin sisältöä kysymyksen olemme joutuneet vastaamaan usein. Vastaus on, ettei sitä ole vielä kiveen kirjoitettu. Sisällöstä päättää ohjausryhmä yhteistyössä SSAl:n muiden asiasta kiinnostuneiden jäsenten kanssa.

Ajatuksena on kohdentaa koulutus toiminnanohjauksen lääketieteelliseen osuuteen ja siihen, kuinka hyvällä leikkausosaston, tiimin ja perioperatiivisen prosessin johtamisella pystytään parantamaan potilaiden hoitoa. Tarvetta on myös leikkaussalien toiminnan yhä tehokkaampaa johtamista ja laadun parantamista koskevasta näyttöön perustuvalle perioperatiiviselle

lääketieteelle. Oman kokemuksemme mukaan lääketieteen ja hallinnon yhdistäminen muodostaa kokonaisuuden, joka mahdollistaa potilaan sujuvan ja turvallisen kulun pre-, peri- ja postoperatiivisen vaiheen läpi aina kotiutukseen saakka (Kuva 3).

Kiinnostuitko?

Kansalliset anestesiologiyhdistykset ovat nimittäneet ohjausryhmän jäsenet (Taulukko 1). Ohjelman on tarkoitus käynnistyä syksyllä 2014. Olemme hyvin kiinnostuneita kuulemaan palautetta yllä olevasta suunnitelmasta, näkemyksiä ja koulutusohjelmaa koskevia ehdotuksia – ota yhteyttä! Lisätietoja saat SSAl:n verkkosivuilta. ■

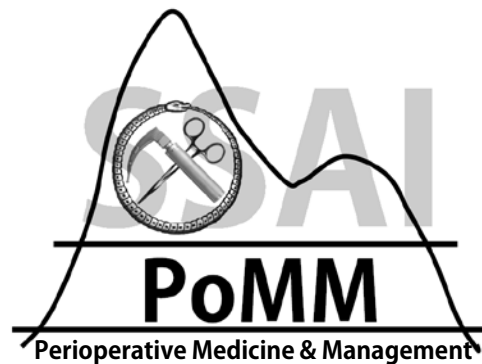
Anna Hårdemark Cedborg

Ohjausryhmän puheenjohtaja
anna.hardemark-cedborg[at]karolinska.se

KÄÄNNÖS

Leila Niemi-Murola

Puheenjohtaja, Educational Committee
leila.niemi-murola[at]hus.fi

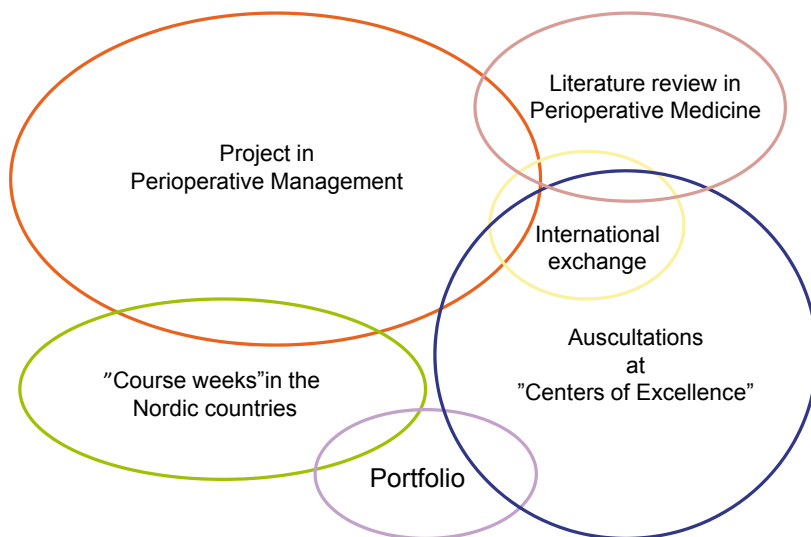

Kuva 1. Koulutusohjelman logo kokoaa leikkaussali-anestesiologian tärkeitä elementtejä.

Taulukko 1. Erytispätevyystoimikunnassa on edustajat kaikista Pohjoismaista.

Erytispätevyystoimikunta "Perioperative Medicine and Management"

Sven Erik Gisvold	Norway
Mette Hyllested	Denmark
Sigurbergur Karason	Iceland
Markku Hynynen	Finland
Per Brunkwall	Sweden
Jonna Storm Fomsgaard	Denmark
Jørgen B. Dahl	Denmark
Per Nellgård	Sweden
Tomas Majing	Sweden, Secretary
Anna Hårdemark Cedborg	Sweden, Chair

Kuva 3. Kaksivuotisen koulutusohjelman luonnos. Suurin osa koulutuksesta suoritetaan omassa kotiklinikassa.